

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát
Matiční 20, 702 00 Ostrava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Čj. ČŠIT-151/24-T
Sp. zn. ČŠIT-S-24/24-T**

Název	Střední průmyslová škola stavební, Ostrava, příspěvková organizace
Sídlo	Středoškolská 2992/3, 700 30 Ostrava-Zábřeh
E-mail	skola@stav-ova.cz
IČO	00 602 116
Identifikátor	600 017 681
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	PaedDr. Zdeňka Klečková
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Místo inspekční činnosti	Středoškolská 2992/3, Ostrava-Zábřeh
Inspekční činnost na místě	19. 1. 2024 – 24. 1. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b), c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů. Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Střední průmyslová škola stavební, Ostrava, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost střední školy.

V době inspekční činnosti škola poskytovala vzdělávání ve třech oborech vzdělání ukončené maturitní zkouškou 36-47-M/01 Stavebnictví, 78-42-M/01 Technické lyceum a 36-46-M/01 Geodézie a katastr nemovitostí.

Počet žáků ve škole měl v posledních letech vzestupnou tendenci. Ve školním roce 2023/2024 bylo ve dvaceti třídách zapsáno 506 žáků, z toho bylo identifikováno 39 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, kterým byla poskytována podpůrná opatření v rozsahu 1. – 5. stupně.

Stravování je žákům poskytováno ve školském zařízení umístěném v blízkosti školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy působí na vedoucím pracovním místě od roku 2021. V rámci pedagogického vedení účelně delegovala kompetence a odpovědnost za konkrétní úkoly na dvě zástupkyně. Poradními orgány ředitelky jsou pedagogická rada a sedm předmětových komisí. Přenos kompetencí je funkční a vykazuje znaky kvalitního řízení. Škola má zpracovanou Koncepci vedení a rozvoje školy na období 2021 – 2027, která vychází z priorit a specifických cílů stanovených zřizovatelem. Vytyčuje jednoznačné cíle, které jsou v souladu s profilem absolventa a směřují k podpoře vzdělávacích potřeb žáků. Škola postupně naplňuje stanovené priority jejího rozvoje jak v materiální oblasti, tak především ve zkvalitňování výuky. Systém kontrolní a hospitační činnosti je nastaven a sledování průběhu vzdělávacího procesu je systematicky plánováno. Vyučujícím je poskytována konkrétní zpětná vazba k jejich práci a z celkové analýzy hospitační činnosti jsou zpracovány závěry, které přináší podněty ke zlepšení pedagogického procesu, např. vhodné střídání metod a forem výuky, podpora komunikativních kompetencí žáků, individuální přístup k žákům. Vzájemné náslechy učitelů pro sdílení dobré praxe jsou na škole aktivně využívány. S výstupy z těchto činností jsou účelně pedagogové seznamováni na jednání předmětových komisí včetně přijímání relevantních opatření ke zjištěným nedostatkům. Přesto je potřeba zefektivnit celkový kontrolní systém v oblasti učební a odborné praxe a nastavit pravidla pro tvorbu a následné využití žákovských portfolií. Studentská rada žáků přináší vedení inspiraci a návrhy na organizování aktivit nebo zlepšení materiálního zázemí školy. Specifická spolupráce s firmami (poskytování vzorníků, nástrojů a zařízení, organizování soutěží apod.) a dalšími sociálními partnery především v oblasti odborného vzdělávání podporuje rozvoj odborných kompetencí žáků.

Pedagogický sbor v posledních letech prochází přirozenou obměnou. Nové a začínající pedagogy podporují vždy členové předmětových komisí, kteří pak s vedením školy hledají možnosti jejich rozvoje. Velkým přínosem pro rozvoj odborných kompetencí žáků jsou odborníci z praxe. Vedení školy má vypracovaný plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, kde účastí jsou prohlubovány znalosti a dovednosti učitelů v didaktické oblasti, zejména v uplatňování pestrých a různorodých metod a forem výuky, účelné práci se vzdělávacím cílem, což bylo patrné i při inspekčních hospitacích, ale také při odborném vzdělávání využívání nových technologií a moderních poznatků.

Systém školních poradenských služeb koordinuje výchovná poradkyně a školní metodik prevence, kteří spolupracují se vsemi pedagogickými pracovníky, zejména s třídními učiteli.

Výchovná poradkyně má pravidelný kontakt s žáky, a tak včas jsou zachyceny projevy rizikového chování. Individuální konzultace jsou žákům poskytovány i nad rámec konzultačních hodin. V oblasti prevence školní neúspěšnosti má škola vypracováno u jednotnou strategii vyhledávání žáků ohrožených studijním neúspěchem. Výchovná poradkyně prokazatelně informuje učitele o doporučených postupech při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Akce k podpoře klimatu ve třídě se konají v rámci adaptačních a lyžařských kurzů a v některých třídnických hodinách. Výchovná poradkyně zajíšťuje také oblast kariérového poradenství, spolupracuje s řadou organizací při pořádání akcí pro žáky v rámci uplatnění na trhu práce a oblasti následného vzdělávání po ukončení studia.

Vícezdrojové financování umožnuje realizaci školních vzdělávacích programů ve stanoveném rozsahu. Vedení školy průběžně vyhodnocuje stav materiálních podmínek pro vzdělávání a usiluje o jejich zkvalitňování. Cíleně škola vynakládá finanční prostředky pro modernizaci výpočetní techniky včetně programového vybavení a na pořízení odborných i digitálních pomůcek pro odborné vzdělávání žáků. Škola vhodně použila finanční prostředky poskytnuté z Národního plánu obnovy, pořídila digitální učební pomůcky pro rozvoj informatického myšlení žáků a jejich digitálních kompetencí, pro znevýhodněné žáky notebooky a uskutečnilo se doučování žáků. Škola je zapojena v projektu Jan Amos Komenský (finanční prostředky využívá na vzdělávání zaměstnanců, inovativní vzdělávání atd.) a ERASMUS+ (mobilita čtyř učitelů odborných předmětů v Itálii a Španělsku). Od roku 2015 se žáci školy účastní aktivit v programu DofE (Mezinárodní cena věody z Edinburgu - The Duke of Edinburgh's Award). Zřizovatel pravidelně poskytuje finanční prostředky na podporu výuky anglického jazyka zapojením rodilého mluvčího.

Vedení školy systematicky usiluje o vytvoření vhodných podmínek pro zajištění psychického i fyzického bezpečí žáků. Škola pravidelně organzuje pro žáky různorodé aktivity, o přestávkách a volných hodinách mohou žáci využít venkovní hřiště nebo atrium. Ke školním úrazům dochází zejména v tělesné výchově a při sportovních aktivitách. Škola pravidelně provádí analýzu úrazů. Nadále je žádoucí se zabývat riziky, věnovat pozornost příčinám a okolnostem vzniku školních úrazů a přijímat adekvátní opatření.

Školní stravování je žákům zajištěno ve školní jídelně sousední Střední průmyslové školy chemické akademika Heyrovského, Ostrava, příspěvková organizace. Soukromý subjekt v budově školy provozuje školní bufet a nápojový automat.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Průběh středního vzdělávání žáků byl sledován ve všeobecně vzdělávacích i odborných předmětech ve všech vyučovaných oborech. Hospitovaná výuka probíhala v celkově příznivé pracovní atmosféře s pozitivním přístupem vyučujících k žákům. Partnerský přístup pedagogů napomáhal rozvoji sociálních a komunikačních kompetencí žáků. Nebyly zaznamenány žádné kázeňské problémy, či narušování vlastního průběhu hodin. Vzdělávací cíle hodin všeobecných vzdělávacích předmětů ve střední škole vycházely většinou z očekávaných výstupů uvedených ve školních vzdělávacích programech a směřovaly především k získávání či upevnění znalostí a dovedností žáků, postojová složka byla zařazena pouze ojediněle. Se vzdělávacími cíli pracovali většinou učitelé, žáci spíše ojediněle. Nejčastěji zařazovanou formou výuky byl povětšinou výklad učitele v kombinaci se samostatnou prací žáků nebo prací ve dvojicích, v některých hodinách byla zařazena skupinová práce. Hodnocení žáků a jejich sebehodnocení bylo ve sledovaných hodinách využíváno jen v omezené míře. K vyhledávání, vyhodnocení a používání informací

z různých zdrojů byli žáci systematicky vedeni spíše v odborném vzdělávání. V průběhu všech sledovaných hodin učitelé v malé míře využívali možnosti diferencovat úkoly podle individuálních potřeb žáků. Vyučující nevěnovali dostatečnou pozornost reflexi průběhu hodiny v jejím závěru, většinou pouze shrnuli učivo, které bylo probráno, žáci se do hodnocení hodiny aktivně nezapojovali.

Ve sledovaných hodinách vzdělávací oblasti jazyk a jazyková komunikace byly v různé četnosti zastoupeny účelně vzdělávací formy frontálního nebo i skupinového charakteru. V hodinách cizích jazyků byly systematicky správně rozvíjeny komunikační dovednosti, nácvik správné výslovnosti, psaného projevu, ale i samotné porozumění cizojazyčného projevu. Většina učitelů kladla důraz na rozvoj komunikačních dovedností žáků. Po celou dobu těchto vyučovacích hodin bylo navozené správné cizojazyčné prostředí, které vhodně podporovalo komunikativní kompetence žáků a motivovalo žáky k přípravě k mezinárodním zkouškám. V některých hodinách byly vhodně zařazeny didaktické hry s účelným využitím digitálních technologií. Hodiny českého jazyka procvičovaly gramatiku, podporovaly čtenářskou gramotnost, lásku k literatuře a poezii, vedly k pochopení literárních děl nebo cíleně připravovaly k maturitní zkoušce. V oblasti matematického a přírodovědného vzdělávání byli žáci cíleně vedeni k logickému myšlení, volbě správného postupu při řešení plněných úkolů i k dodržování správné odborné terminologie. Použité metody a formy výuky, digitální technologie i názorné pomůcky byly zvoleny účelně. V některých hodinách vyučující žákům sami prakticky demonstrovali pokusy nebo k jejich předvedení využili videonahrávky. V průběhu výuky měli dostatečný prostor pro komunikaci a dostávali účinnou zpětnou vazbu využitelnou k jejich dalšímu učení. Žáci byli účinně podněcováni k úsilí plnit úkoly, cíleně byla posilovaná jejich motivace k učení. Ve všech sledovaných hodinách docházelo k propojení učiva s reálným praktickým životem nebo se znalostí z jiných předmětů. Často bylo využíváno samostatné práce žáků u tabule s efektivní zpětnou vazbou od jednotlivých pedagogů, u samostatné práce učitelé se žáky individuálně konzultovali postupy jejich práce.

Ve většině hospitovaných vyučovacích hodin odborných předmětů převažovala samostatná práce žáků na zadaných úkolech, v některých případech komplexního charakteru, které byly součástí ročních projektů. Přínosné propojování teoretických poznatků se zkušenostmi z praxe ve výuce v odborných předmětech významně zvyšovalo efektivitu získávání potřebných odborných kompetencí žáků, kteří dokázali aplikovat příklady využití, znalosti a dovednosti z předmětu v jejich reálné situaci. Během výuky byl kláden dostatečný důraz na využití odborné terminologie a částečně i na praktické řešení problémů. Žáci při zpracování úkolů účelně využívali digitální technologie, dobře ovládali speciální software a efektivně využívali různé zdroje informací (využívali katalogy výrobků, vzorníky, internet apod.). V rámci mezičlánkových vztahů aplikovali ve své samostatné práci získané znalosti o materiálech i technologických postupech. Žáci byli vedeni k uplatňování předepsaných technických a provozních, ale i estetických požadavků na navrhované stavby. Učitelé průběžně poskytovali žákům kvalitní zpětnou vazbu k jejich práci a dopomoc v případech jejich individuálních potřeb. V těchto prakticky zaměřených hodinách působili vyučující spíše jako odborní konzultanti, převažovala aktivní práce žáků. Všechny sledované vyučovací hodiny se vyznačovaly výrazným propojením vzdělávacího obsahu s reálnou praxí. Komunikativní dovednosti žáků byly rozvíjeny většinou jen prostřednictvím řízeného rozhovoru s učitelem, do kterého se však zapojovali jen někteří z nich.

Průběh praktického vyučování se vyznačoval promyšlenou organizací pracovních činností, přičemž pojetí výuky ovlivňovala osobnost vyučujícího a jeho praktická zkušenosť. Žáci pracovali převážně ve skupinách nebo ve dvojicích. Rozsah jejich pracovních činností byl na dobré úrovni. Učitelé sledovali pokroky žáků, poskytovali jim okamžitou zpětnou vazbu

a v případě potřeby také individuální pomoc. Z přímého pozorování bylo patrné, že si žáci při získávání odborných dovedností systematicky osvojují technologické postupy pro nezbytnou budoucí praxi a získávají smysl pro kvalitu, přesnost a zodpovědnost.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola průběžně sleduje individuální vzdělávací výsledky žáků. Pro ověřování jejich dílčích znalostí a dovedností využívá standardní interní hodnotící nástroje. Vzdělávací výsledky žáků pedagogové průběžně ověřují. Ke zjištění úrovně jejich dosažených znalostí a dovedností využívají kromě běžných evaluačních nástrojů (písemné či ústní zkoušení) také formu komplexních žákovských projektů, a to zejména v odborném vzdělávání. V některých ročnících to jsou i celoroční projekty s významným podílem samostatné tvůrčí práce žáků, např. zpracování kompletní projektové dokumentace stavby dle vlastního výběru, což efektivně propojuje vzdělávací obsah s praxí a pozitivně ovlivňuje rozvoj klíčových a zejména odborných kompetencí žáků. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou srozumitelně nastavena, kritéria hodnocení v jednotlivých vzdělávacích oblastech sjednocují pedagogové v příslušných předmětových komisi. Pro objektivizaci úrovně dosažených výsledků využívá škola hodnocení výsledků u maturitní zkoušky nebo zpětnou vazbu od zaměstnatelů, kde žáci realizují praktické vyučování. Informovanost žáků i jejich zákonních zástupců o vzdělávacích výsledcích je zajištěna elektronickým informačním systémem i pravidelnými třídními schůzkami.

K získání objektivní zpětné vazby ke kvalitě hodnocení vzdělávání žáků se škola začlenila do několika interních i externích testování. Interní testování je realizováno formou vlastních ročníkových testů ve všech maturitních předmětech dvakrát do roka a výsledky byly předmětovými komisemi systematicky analyzovány a společně s vedením školy byla přijímána účinná opatření k jejich zlepšení, např. podporou čtenářské gramotnosti nebo rozšířením doučování. Škola se v rámci testování středních škol v České republice zapojila do zjišťování úrovně žákovských znalostí přírodovědné gramotnosti u žáků 1. ročníku a čtenářské gramotnosti u žáků 2. ročníku. Ve srovnání s žáky ostatních škol stejného typu dosáhli žáci průměrných výsledků.

Celkové výsledky vzdělávání žáků za poslední tři školní roky vykazují srovnatelnou dobrou úroveň. Průměrně 20 % žáků prospělo s vyznamenáním a 4 % žáků neprospělo. Absence žáků v tomto období činila průměrně 66 zameškaných hodin na žáka za rok. Žákům, kteří jsou v průběhu studia ohroženi rizikem školního neúspěchu, je poskytována podpora na úrovni jednotlivých učitelů případně třídních učitelů. Učitelé poskytují těmto žákům individuální konzultace, motivují je k pravidelnému plnění studijních povinností, v případě potřeby komunikují se zákonními zástupci žáků, pro vybrané vyučovací předměty je realizováno doučování. Motivace žáků k přípravě, účasti a získání certifikátu na mezinárodních jazykových zkouškách je odrazem kvality vzdělávacího procesu v cizojazyčném vzdělávání. Při ukončování vzdělávání maturitní zkouškou dosahují žáci školy dlouhodobě dobrých výsledků. V posledních třech letech hrubá neúspěšnost žáků školy u maturitní zkoušky činila průměrně 7 %. Na základě analýzy výsledků maturitní zkoušky pak předmětové komise a vedení nastavují účinná opatření.

Školní poradenské pracoviště se dlouhodobě zabývá řešením zvýšené absenze žáků. V individuálních případech je neomluvená absence řešena uložením kázeňských opatření a pohovorem se zákonními zástupci. Škola průběžně sleduje chování žáků, oceňuje jejich úspěchy (zejména při reprezentaci školy, aktivní přístup ke vzdělávání apod.) a přijímá opatření k posílení kázně při neplnění povinností stanovených školním řádem (např.

v souvislosti s pozdním omlouváním absence, nebo při neomluvené absenci apod.). Škola se zaměřuje na pozitivní motivaci žáků k dosahování úspěšnosti ve vzdělávání, což dokládá vysoký počet udělovaných pochval. V oblasti kariérového poradenství škola systematicky cílí na otázky volby povolání spočívající především v pomoci žákům při jejich rozhodování o dalším studiu či jejich uplatnění v praxi. Škola usiluje o sledování úspěšnosti svých absolventů, 90 % žáků pokračuje ve studiu dál na vysokých školách.

Vhodné podmínky jsou vytvářeny pro rozvoj nadání žáků a jejich zájmu o studovaný obor. Žáci školy se pravidelně účastní mnoha vědomostních a dovednostních soutěží a olympiad, ve kterých dosahují velmi dobrých výsledků. Příkladně jsou jejich úspěchy opakovaně dosahované v odborně zaměřených soutěžích s vysokou odbornou náročností. Škola pestrými způsoby podporuje profesní rozvoj žáků uplatnitelný v jejich dalším studiu nebo praxi a ve spolupráci se sociálními partnery a vzdělávacími institucemi vhodně doplňuje vzdělávací obsah realizací různých žákovských projektů a školních akcí, zapojuje žáky do spolupráce s vysokými školami.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti došlo ke změně vedení školy.
- V posledních letech dochází k nárstu žáků napříč obory.
- Zapojení do různorodé projektové činnosti.
- Vedení školy od minulé inspekční činnosti přijalo opatření na základě zjištění České školní inspekce.

Silné stránky

- Spolupráce s mnoha sociálními partnery, která podporuje odborné kompetence žáků. (1.5)
- Jazykové vzdělávání je na dobré úrovni a žáci jsou motivováni k účasti na mezinárodních zkouškách. (5.3)
- Zapojení žáků a jejich motivace do různorodé činnosti, středoškolské odborné činnosti, soutěží a tvorba reálných modelů v rámci volnočasových aktivit. (5.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Vnitřní kontrolní systém není efektivně nastaven v oblasti praktického vyučování. (2.1)
- Závěry hodin byly většinou jen formální a neposkytovaly adekvátně zpětnou vazbu směrem k žákům, vrstevnické hodnocení a sebehodnocení využíváno v malé míře. (4.3)
- Diferenciace učiva podle individuálních potřeb žáků nebo úlohy rozdílné kognitivní náročnosti se ve výuce objevovaly v malé míře. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Nastavit účelně vnitřní kontrolní systém pro celou oblast vzdělávání, vést žáky k tvorbě portfolia.
- Poskytovat žákům efektivní zpětnou vazbu vzhledem ke stanoveným cílům.
- Zaměřit se ve výuce na diferenciaci učiva a cílenou podporu nadaných žáků.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 10 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činnosti. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací programy platné ve školním roce 2023/2024
2. Školní řád platný ve školním roce 2023/2024
3. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2023/2024
4. Plán kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2023/2024
5. Výroční zpráva školy za školní rok 2022/2023
6. Rozvrh vyučovacích hodin střední školy platný ve školním roce 2023/2024
7. Školní matrika vedená ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
8. Třídní knihy vedené ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
9. Zápis z jednání pedagogické rady vedené ve školním roce 2023/2024
10. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků školy (vzorek)
11. Školní strategie prevence rizikového chování
12. Minimální preventivní program 2023/2024
13. Dokumentace školního poradenského pracoviště vedená ve školním roce 2023/2024
14. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
15. Smlouvy o obsahu, rozsahu a podmírkách praktického vyučování (vzorek)
16. Dokumentace související se zajištěním bezpečnosti a ochrany zdraví žáků při poskytování vzdělávání vedená ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
17. Dokumentace vztahující se k finančním a materiálním podmírkám školy pro školní rok 2023/2024 (vzorek)
18. Smlouva o zabezpečení školního stravování Střední průmyslovou školou chemickou akademika Heyrovského, Ostrava, příspěvková organizace ze dne 7. 12. 2017 včetně příloh

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ing. Martina Colledani, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Sylva Kyselová, Ph.D., MBA, školní inspektorka

Ing. Jaroslav Král, školní inspektor

Mgr. Josef Navrátil, školní inspektor

Bc. Ludmila Kubicová, kontrolní pracovnice

13. 2. 2024